

MUZIEJŲ GALIMYBĖS DALYVAUTI TARPTAUTINIUIOSE PROJEKTUOSE

Giedrė STANKEVIČIŪTĖ

Gal nebus per drąsu teigti, kad daugelis muziejų darbuotojų sutiktų dalyvauti tarptautiniuose projektuose, vykti stažuotis į užsienio muziejus ar priimti kolegas iš svetur. Lietuvos muziejų darbuotojai supranta, kad bendradarbiavimas su užsienio partneriais gali duoti apčiuopiamų rezultatų gerinant darbo kokybę, įstaigos materialinę bazę ir keliant darbuotojų motyvaciją gerai dirbti.

Vis dėlto verta patiems savęs paklausti, ar ryžtingai imamės tarptautinių projektų inicijavimo veiksmų, ar žinome, kur ir kokios informacijos ieškoti? Šioje publikacijoje naudingų nuorodų, patarimų apie tarptautinius projektus galės rasti ne tik muziejininkai, bet ir kitų kultūros įstaigų darbuotojai.

EUROPOS SAJUNGOS PROGRAMOS

Europos Sąjunga (toliau – ES) propaguoja tarptautinį ir tarpinstitucinį bendradarbiavimą bei darbuotojų mobilumą. Yra sukurta įvairių programų, kurios skirtos kultūros projektams finansuoti ir skirtingų šalių kultūros institucijų bendradarbiavimui plėtoti. Muziejai, kaip ir kitos privačios ir viešos kultūros įstaigos, kasmet gali dalyvauti pagrindinėje ES kultūros programoje „Kultūra 2007“. Ji finansuoja kelių tipų bendradarbiavimo projektus: įgyvendinamus 3 šalių ir trunkančius iki 2 metų, daugiamečius (trunkančius 3–5 me-

tus, tokius projektus įgyvendina 6 šalys) ir bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis (trečiaja šalimi kasmet įvardijama kita valstybė). Projektai gali būti susiję su bet kuria kultūros sritimi ar meno šaka. Informaciją apie galimybes dalyvauti programoje „Kultūra 2007“ teikia Kultūros kontaktų biuras, kurio interneto portale <http://www.kultura2007.lt> galima rasti programos naujienas, informaciją apie seminarus, projektų pavyzdžius ir nuorodas į partnerių paieškos sistemas.

Puikus dalyvavimo šioje programoje pavyzdys – Lietuvos energetikos muziejaus partnerystė Danijos Darbininkų muziejaus inicijuotame projekte „Dream Factories“ (2007–2010). Projekto metu sukurta kilnojamoji paroda, skirta pramonės ir modernizmo ženklams Baltijos jūros regione 1945–1990 m., – kiekvienos šalies „svajonių fabrikas“.

Jau kuris laikas kalbama apie naują ES programą, skirtą kultūriniam bendradarbiavimui su Rytų kaimynystės šalimis skatinti. Tai Europos Sąjungos Kaimynystės politikos Rytų partnerystės dalis. Programos tikslai – stiprinti tikslinių šalių kultūros sektoriaus darbuotojų gebėjimus, remti pilietinės visuomenės dalyvavimą formuojant kultūros politiką tikslinėse šalyse, kurti palankias sąlygas kultūrinei veiklai.

Programa bus vykdoma 2011–2014 metais. Iš jos bus dengiama 80 % projektų biudžeto (nuo 400 iki 700 tūkst. eurų). Tai dar viena galimybė gauti finansavimą bendroms kultūrinėms iniciatyvoms su Rytų kaimynėmis – Ukraina, Baltarusija, Moldova, Gruzija, Armėnija ir Azerbaidžanu.

Skaitmenintu kultūros paveldu Europoje susidomėta gerokai anksčiau nei Lietuvoje, todėl nėra keista, kad senosios ES narės – Italija, Belgija, Prancūzija, Graikija ir kitos – jau nuo 2002 m. buriasi į tinklus, skirtus skaitmeninimo temai. Pirmasis Europoje skaitmeninimui skirtas šalių ministerijų tinklas buvo MINERVA („Ministerial Network for Valorsing Activities“), kuris tapo pagrindu vėlesnėms skaitmeninimo iniciatyvoms. 2005 m. pradėta MICHAEL („Multilingual Inventory of Cultural Heritage in Europe“) projekto veikla, o 2009 m. susikūrė skaitmeninto kultūros paveldo tinklas DC-NET („Digital Cultural Heritage Network“). Taip pat reikė-

tų paminėti Europos skaitmeninę biblioteką „Europeana“ (<http://www.europeana.eu>), kuri pradėta kurti 2007 m., ir ją lydinčius projektus ATHENA, „Europeana Local“, „Judaica“ ir kt. Ankstesnieji projektai buvo finansuojami iš eTEN ir eContentplus programų, o nuo 2007 m. Europos Komisija viešajam interesui skirtas elektronines paslaugas finansuoja iš Informacinių ir komunikacijos technologijų politikos rėmimo programos CIP ICT PSP („The Competitiveness and Innovation Framework Programme Information and Communication Technologies Policy Support Programme“), kuri tęsis iki 2013 metų (programos svetainė anglų kalba – http://ec.europa.eu/information_society/activities/ict_psp/index_en.htm).

Atminties institucijoms aktualu tai, kad antroji ICT PSP programos tema skirta skaitmeninėms bibliotekoms. Džiugu, kad egzistuoja toks prioritetas, tačiau reikėtų atkreipti dėmesį, kad finansuojami tik stambūs jungtiniai projektai, todėl būtina turėti partnerius arba prisijungti prie partnerių ieškančių projektų iniciatorių (pavyzdžiui, A tipo projektams sudaromi konsorciumai iš 6 valstybių atstovų, B tipo – keturių, o teminius tinklus turi sudaryti bent 7 valstybės). Muziejai dažnai kviečiami prisijungti prie inovatyvių informacinių technologijų projektų ir tapti ekspertais, naujovių testuotojais. Be abejo, norint dalyvauti tokiuose projektuose, reikia papildomų muziejaus žmogiškųjų ir finansinių išteklių. ICT PSP programos kvietimai teikti paraiškas skelbiami kasmet. Skiriamas finansavimas yra dalinis, todėl, prieš pradėdant rengti paraišką finansavimui gauti, reikia gerai įvertinti savo indėlio į projektą galimybes, o partnerių ieškoti interneto svetainėje <http://www.ideal-ist.net> arba per nacionalinius kontaktinius asmenis (rekomenduojama kreiptis į Informacinės visuomenės plėtros komitetą – <http://www.ivpk.lt>).

Pavyzdžiui, ICT PSP programa finansuoja projektą „Europeana Regia“ – viduramžių ir Renesanso Europos karališkųjų rankraščių skaitmeninę biblioteką. Projektą koordinuoja Nacionalinė Prancūzijos biblioteka. Projekte taip pat dalyvauja Belgijos ir Vokietijos bibliotekos bei Valensijos universitetas (Ispanija). Tai bendradarbiavimo tarp bibliotekų pro-

1 pav. Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programos teritorija

jektas, kurio tikslas – pasiekti, kad kuo didesnė neįkainojamo kultūros paveldo dalis taptų prieinama Europos piliečiams ir tuo įrankiu turi tapti „Europeana“.

Parama kultūros ir skaitmeninimo projektams galima pasinaudoti ir per Europos teritorinio bendradarbiavimo, kaimynystės ir partnerystės programas. Šios programos finansuojamos iš Europos regioninės plėtros fondo lėšų. Programose gali dalyvauti įstaigos iš atitinkamų Lietuvos apskričių ar miestų. Čia išskirsime penkias šio tipo programas, kurių prioritetai susiję su kultūra.

LIETUVOS IR LENKIJOS BENDRADARBIAVIMO PER SIENĄ PROGRAMA (<http://www.lietuva-polska.eu>)

„Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programos“ (<http://www.lietuva-polska.eu>) prioritetas 1.3. skirtas kultūros bei istorijos paveldui išsaugoti. Programos teritorija Lietuvoje apima Marijampolės ir Alytaus apskritis, o Lenkijoje – Balstogės-Suvalkų ir Elko subregionus. Taip pat gali prisijungti gretutiniai regionai – buvusioms Tauragės, Kauno ir Vilniaus apskritims priklausiusios savivaldybės (be Vil-

2 pav. Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programos teritorija

niaus miesto savivaldybės) bei Lomžos ir Olštyno subregionai. Projekte gali dalyvauti nuo 2 iki 8 partnerių iš paminėtų Lietuvos ir Lenkijos teritorijų. Projektai, kurių vertė ne mažesnė kaip 100 000 eurų, finansuojami 85 %. Dažniausiai tai infrastruktūros projektai. Mažesnieji bendri Lietuvos ir Lenkijos regionų projektai finansuojami iš Smulkiųjų projektų fondo (<http://www.spf-info.eu>).

Pavyzdžiui, iš Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo programos paremtas Šakių ir Goldapo savivaldybių projektas „Meno vaivorykštė – 1“, kurio tikslas – skatinti tęstinį šių savivaldybių jaunimo bendradarbiavimą kultūros srityje. Meno mokyklose besimokantis jaunimas dalyvavo bendruose vasaros menų ir muzikos pleneruose ir pristatė jų rezultatus vietos bendruomenėms.

LATVIJOS IR LIETUVOS BENDRADARBIAVIMO PER SIENĄ PROGRAMA (<http://www.latlit.eu>)

Šiuose projektuose turi dalyvauti bent po vieną partnerį iš Lietuvos ir Latvijos teritorijų: Klaipėdos, Telšių, Šiaulių, Panevėžio, Utenos ir Kauno (gretutinė teritorija);

3 pav. Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programos teritorija

Kurzėmės, Žiemgalos ir Latgalos regionų. Iš programos lėšų apmokama iki 85 % visų projekto išlaidų. Kultūros organizacijos galėtų programai teikti projektus, skirtus aktyviai ir darniai bendruomenei sukurti, pasienio regionų patrauklumui didinti.

Gražus pavyzdys – į projektą „Meno tiltas“ susibūrę Liepojos, Klaipėdos ir Panevėžio lėlių teatrai. Bendradarbiaudami jie surengė lėlių ir gatvės teatro festivalius, kurie tapo kultūrinio miestų gyvenimo dalimi ir turistų lankomais renginiais.

LATVIJOS, LIETUVOS IR BALTARUSIJOS BENDRADARBIAVIMO PER SIENĄ PROGRAMA (<http://www.enpi-cbc.eu>)

Ši programa pradėta įgyvendinti 2009 m. Programoje dalyvauja Latvijos Latgalos regionas, Lietuvos buvusių Panevėžio, Utenos, Vilniaus, Alytaus ir Kauno apskričių teritorijose esančios savivaldybės bei Baltarusijos Vitebsko, Mogiliavo, Minsko ir Gardino sritys. Kultūros organizacijoms aktualios šios programoje numatytos priemonės: 1.4. „Kultūrinio ir istorinio paveldo apsauga bei rėmimas, turizmo abipus sienos skatinimas“; 1.5. „Socialinių ir kultūrinių tinklų kūrimas bei

4 pav. Projekto „Baltijos muziejai 2.0“ partnerių žemėlapis

bendruomenių stiprinimas“. Projekte turėtų dalyvauti mažiausiai vienas partneris iš ES valstybių narių (Lietuvos ir (arba) Latvijos) ir mažiausiai vienas partneris iš Baltarusijos. Projekto paramos gavėjas yra vienas, o partnerių skaičius neribojamas. Norint palengvinti partnerių paiešką organizuojami šios programos partnerių paieškos forumai.

PIETŲ BALTIJOS PROGRAMA

(<http://www.southbaltic.eu>)

Programa apima Baltijos jūros pietuose esančias valstybes. Bendrus projektus šiai programai gali teikti organizacijos iš Klaipėdos apskrities, Lenkijos ir Vokietijos šiaurės regionų, Danijos Bornholmo salos, Švedijos Kalmaro, Blekingės ir Skanes apskričių. Kaip gretutinės teritorijos gali dalyvauti ir buvusių Tauragės, Telšių teritorijose esančios savivaldybės bei

kitų šalių gretimi regionai. Pietų Baltijos programa taip pat remia kultūrą – 2.3. prioritetą skirtas subalansuotam gamtos ir kultūros paveldo panaudojimui, regioninei plėtrai, o 2.4. – vietos bendruomenių iniciatyvoms skatinti. 2010 m. spalio mėnesį paskelbtas šeštasis programos kvietimas.

2008 m. beveik 1 mln. eurų buvo skirtas Baltijos šalių okeanografijos muziejų projektui, kurį sudaro 6 partnerių iš Vokietijos, Lenkijos, Lietuvos ir Rusijos konsorciumas. Partneriai, gavę projektui skiriamų lėšų, kuria turizmo informacijos sistemas – techninius informacijos ir komunikacijos įrenginius okeanografijos muziejams. Lietuvai šiame projekte atstovauja Lietuvos jūrų muziejus.

BALTIJOS JŪROS REGIONO 2007–2013 METŲ TARPVALSTYBINIO BENDRADARBIAVIMO PROGRAMA (<http://eu.baltic.net>)

Tarp šios programos prioritetų kultūros nėra, tačiau kultūros paveldo skaitmeninimo srityje dirbantys muziejai gali pretenduoti į 4 prioritetą – „Patrauklūs ir konkurencingi miestai ir regionai“. Projektą įgyvendinti turėtų bent 3 organizacijos iš 3 skirtingų programoje dalyvaujančių šalių – Danijos, Estijos, Suomijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Švedijos ir šiaurinės Vokietijos dalies, šiaurės vakarų Rusijos, Baltarusijos, Kaliningrado srities. Dvi šalys turi būti ES narės.

ŠIAURĖS ŠALIŲ KULTŪROS PROGRAMOS

Bendradarbiavimą su šiaurinėmis Lietuvos kaimynėmis skatina Šiaurės šalių kultūros biuras („Nordic Culture Point“) ir Šiaurės šalių kultūros fondas („Nordic Culture Fund“). Išsamią informaciją apie šias programas teikia Šiaurės ministrų tarybos biuras Lietuvoje (<http://www.norden.lt>).

Šiaurės šalių kultūros fondas (<http://www.nordiskulturfond.org>) finansuoja mažiausiai trijų Šiaurės šalių ir autonominių sričių (Islandijos, Danijos, Suomijos, Norvegijos, Švedijos, Farerų salų, Grenlandijos, Alandų salų) bendradarbiavimo projektus, prie kurių gali prisijungti kitų šalių kultūros įstaigos. Iki 85 % projekto vertės finansuojami maži

(ne daugiau kaip 100 000 Danijos kronų vertės) ir dideli (daugiau kaip 100 000 Danijos kronų vertės) meno, teatro, muzikos ir kitų kultūros sričių projektai, kuriais siekiama skatinti Šiaurės šalių kultūrinį bendradarbiavimą.

Paminėsime dvi Šiaurės šalių kultūros biuro programas, kurios remia įvairias kultūrinio bendradarbiavimo formas.

Šiaurės ir Baltijos šalių kultūrinė mobilumo programa finansuoja trumpalaikių (1 metų trukmės) ir ilgalaikių (3 metų) bendradarbiavimo tinklų projektus, skirtus tobulinti meninius įgūdžius ir plėtoti kultūrinę veiklą Šiaurės–Baltijos šalių meno ir kultūros srityse. Prioritetas skiriamas naujiems tinklams ir bendradarbiavimo projektams, kurie įtraukia įvairių meno ir kultūros sričių operatorius. Tinklui sukurti reikia bent 3 partnerių iš Šiaurės ar Baltijos šalių.

Šiaurės šalių kultūros ir meno programa remia visų sričių meno ir kultūros profesionalų bei mėgėjų vykdomus meninius projektus, kurie susiję su meno, kultūros produkto sukūrimu ir komunikacija arba gebėjimų vystymu, kritika ir pasidalijimu žiniomis. 2010–2012 m. prioritetinga sritis – Šiaurės šalių kultūros paveldas bei kultūros įvairovė. Remiamuose projektuose turi dalyvauti partneriai mažiausiai iš dviejų Šiaurės šalių ir (arba) autonominių sričių bei gali dalyvauti ir kitų šalių atstovai (taip pat ir Baltijos šalių).

Pavyzdžiui, 2009 m. finansuotas Baltijos rašytojų tarybos projektas „Virtuali Baltijos jūros biblioteka“, kurio tikslas yra sukurti literatūros rinkinį iš tekstų – 11 kalbų antologijų ir paskelbti jį internete.

SKAITMENINTO KULTŪROS PAVELDO

SKLAIDOS PROGRAMA (<http://www.lrkm.lt>)

Nauja galimybė skaitmeninimu besirūpinančioms Lietuvos kultūros įstaigoms gauti dalinį finansavimą šios srities projektams – nuo 2010 m. Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos vykdoma „Skaitmeninto kultūros paveldo sklaidos programa“ (<http://www.lrkm.lt>). Iš jos kasmet bus net iki 90 % finansuojami projektai, kuriais siekiama skleisti muziejų, bibliotekų ir archyvų saugomas kultūros vertybes skait-

menine forma, skatinti naudoti skaitmeninį turinį edukaciniuose procesuose, turtinti visuomenės laisvalaikį ir sudaryti galimybę visuomenei geriau susipažinti su skaitmenintu kultūros paveldu. Ypač akcentuojami programos prioritetai – skaitmeninimo srities specialistų mokymo, kvalifikacijos kėlimo, tarptautiniai skaitmeninimo, įvairių institucijų (taip pat ir privačių) bendradarbiavimą skatinantys projektai. Lietuvoje vis dar pasigendama įstaigų atvirumo bendriems projektams su partneriais iš Lietuvos ar užsienio. Šia programa siekiama paskatinti muziejus ir kitas atminties institucijas dalyvauti tarptautiniuose projektuose, pavyzdžiui, finansuojamuose iš ICT PSP programos, ir gauti trūkstamą lėšų dalį iš valstybės biudžeto. Pavyzdžiui, 2010 m. parama skirta Lietuvos aviacijos muziejaus parengtam projektui „Skaitmeninė demonstracija ir edukacinė programa „Lituanikos žygis“.

Muziejų projektai taip pat gali pretenduoti ir į kitų Kultūros ministerijos vykdomų programų finansavimą – Leidybos projektų, Muziejinės veiklos, Tarptautinio kultūrinio bendradarbiavimo, Valstybės stipendijų, Kultūros rėmimo fondo.

VALSTYBĖS INVESTICIJŲ PROGRAMA

Kasmet priimami projektai Valstybės biudžetui per „Valstybės investicijų programą“ (http://www.finmin.lt/c/portal/layout?p_l_id=PUB.1.63). Valstybės institucijos, įstaigos ir įmonės, savivaldybių įstaigos ir įmonės gali parengti ir teikti Finansų ministerijai investicijų planus – vykdomų arba siūlomų vykdyti programų priemones. Savivaldybių muziejai dėl finansavimo taip pat gali kreiptis į savo savivaldybes.

MOBILUMO PROGRAMOS

Lietuvos muziejininkai savo darbe kasdien susiduria su naujais iššūkiais, kuriuos lemia kultūros politika, besikeičiančios technologijos ir visuomenės poreikiai. Norint prie jų prisitaikyti, būtina kelti kvalifikaciją, semtis patirties iš kitų šalių muziejininkų. Mobilumo projektus Europoje finansuoja ES, Šiaurės šalių ir atskirų valstybių fondai bei programos, todėl norintiems stažuotis užsienyje reikėtų gerai išsiskaityti į

finansavimo taisykles ir surasti geriausiai darbuotojo poreikius ir įstaigos tipą atitinkantį finansavimo būdą.

EUROPOS KULTŪROS FONDAS

(<http://www.eurocult.org>)

Šis fondas finansuoja bendradarbiavimo projektus ir teikia dotacijas menininkų ir kultūros darbuotojų kelionėms. Fondas remia tik nevyriausybinės organizacijas, viešąsias įstaigas, dirbančias kultūros srityje. Valstybinių įstaigų šis fondas neremia, taip pat nefinansuojamos įstaigos, kurios dirba tik kultūros paveldo srityje. Fondo pranašumas tas, kad paraiškų dėl kelionių finansavimo priimamos ištisus metus, likus ne mažiau kaip 8 savaitėms iki kelionės.

ŠIAURĖS IR BALTIJOS ŠALIŲ MOBILUMO PROGRAMOS

Ne valstybės įstaigų darbuotojams skirtas Šiaurės ir Baltijos šalių kultūrinės mobilumo programos mobilumo finansavimo modulis (<http://www.kknord.org/lang-en/culture-programmes/nordic-baltic-mobility-programme-for-culture>). Finansuojamos trumpalaikės (savaitės trukmės) Baltijos šalių menininkų ir kultūros darbuotojų stažuotės Šiaurės šalyse.

Valstybės finansuojamuose muziejuose ir kitose kultūros įstaigose dirbantys specialistai dėl mobilumo projektų finansavimo gali kreiptis į „Šiaurės ir Baltijos šalių viešojo administravimo mobilumo programą“. Informaciją apie ją teikia Šiaurės ministrų tarybos biuras (<http://www.norden.lt>). Ši programa skirta tarpvalstybiniam ryšiams stiprinti, todėl projekte turi dalyvauti bent 3 partneriai iš skirtingų valstybių: po vieną iš Šiaurės šalių (Danijos, Islandijos, Norvegijos, Suomijos, Švedijos) ir Baltijos šalių (Lietuvos, Latvijos, Estijos). Finansuojamos stažuotės, mokymai, trumpalaikiai darbiniai vizitai. Pareiškėjams keliamas reikalavimas gerai mokėti anglų kalbą. Kiekvienų metų pradžioje skelbiamas konkursas, todėl, iš anksto susiradus partnerius kitose šalyse ir dalį projekto lėšų (programa finansuoja iki 70 % išlaidų), galima teikti projekto paraišką. Lietuvos dalyvavimo pro-

gramoje pavyzdys – 2009 m. projektas „Miesto peizažų išsaugojimas“, kurį vykdo Vilniaus pilių direkcija su partneriais iš Norvegijos ir Švedijos.

LEONARDO DA VINCI PROGRAMA

Universaliausia darbuotojų mobilumą ES finansuojanti programa yra „Leonardo da Vinci“, kurią Lietuvoje administruoja Švietimo mainų paramos fondas (<http://www.smpf.lt>). Kultūros darbuotojams reikėtų pretenduoti į PLM tikslinę grupę – darbuotojų (įvairaus amžiaus ir profesijos dirbančių asmenų), absolventų mobilumas. Organizacijos gali gauti finansavimą darbinėms stažuotėms užsienio įmonėse ar mokymo institucijose nuo 2 iki 26 savaičių. Pakanka susirasti vieną partnerį kitoje ES šalyje ir parengti vizito planą, kurio tikslas būtų kelti kvalifikaciją, tobulinti profesines žinias ir įgūdžius, keistis patirtimi su kolegomis, užmegzti naudingus partnerystės ryšius ar įgyti tarptautinio bendradarbiavimo, projektų valdymo patirties. Pats mobilumo projektas turėtų trukti nuo 6 iki 24 mėnesių. Į vizitą vykti gali ir darbuotojų grupė, tačiau vienas projekto dalyvis gali vykti tik vieną kartą. „Leonardo da Vinci programos“ mobilumo projektų konkursai skelbiami kasmet vasario mėnesį.

2009 m. finansavimą iš „Leonardo da Vinci programos“ gavo šie projekto „Culture Projects for Urban People“ vykdytojai: Viešoji įstaiga „Menų gatvė“, Klaipėdos miesto dailės parodų rūmai bei Mažosios Lietuvos istorijos muziejus. Gavus finansinę paramą iš šios programos, kultūros projektuose dirbantys 6 žmonės buvo komandiruoti į 6 savaičių trukmės vizitus Turkijoje, Ispanijoje ir Italijoje. Kelionių tikslas buvo, pasitelkiant kitų šalių patirtį, kelti kvalifikaciją, tobulinti įgūdžius vadybos, meno, kultūros srityse.

GULLIVER CONNECT (<http://www.gulliverconnect.org>)

Verta paminėti ir „Gulliver Connect“ – seniausią ir lanksčiausią mobilumo programą Europoje. Ši Felix Meritis centro mobilumo programa finansuoja jaunų menininkų, meno

vadybininkų bei kultūros operatorių stažuotes Europoje ir už jos ribų. Programos tikslas – skatinti bendradarbiavimą tarp menininkų ir kultūros operatorių visoje Europoje ir kaimyninėse šalyse, ypač daug dėmesio skiriant Vidurio ir Rytų Europos šalims bei buvusioms socialistinėms valstybėms. Kvietimuose teikti paraiškias nurodoma, kokių šalių menininkai ir kultūros darbuotojai atitinkamais metais gali kreiptis dėl paramos. „Gulliver Connect“ skirta specialistams, turintiems 2–3 metų patirtį vaizduojamųjų menų, naujosios medijos, projektų koordinavimo ir meno vadybos srityse. Taip pat priimamos norinčių priimti stažuotojus organizacijų paraiškos. Lietuvoje yra nemažai pavyzdžių, kai menininkai, kultūros darbuotojai ar organizacijos dalyvavo „Gulliver Connect“ mobilumo programoje. Teatro laboratorijos „Atviras ratas“ aktorius Justas Tertelis stažavosi Budapešte Kretakör fonde, o Raganukės teatras priėmė Bosnijos ir Hercegovinos menininkę iš Dramos edukacijos centro.

***

Lietuvos muziejų darbuotojai turi nemažai galimybių inicijuoti tarptautinius projektus, prisijungti prie Europoje įgyvendinamų tarptautinių projektų ar vykdyti projektus kartu su Rytų kaimynėmis. Sėkmingi bendradarbiavimo pavyzdžiai rodo, kad muziejaus kuklūs finansiniai ištekliai ne visada yra kliūtis dalyvauti bendruose projektuose su partneriais iš užsienio ar semtis patirties kitose institucijose.

Parengta pagal informaciją, skelbiamą Kultūros kontaktų biuro interneto svetainėje <http://www.kultura2007.lt>, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos interneto svetainėje <http://www.lrkmlt> ir kituose tekste paminėtuose interneto leidiniuose (žiūrėta 2010-09-06)